

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ДОНБАСЬКА ДЕРЖАВНА МАШИНОБУДІВНА АКАДЕМІЯ
Кафедра економіки підприємства

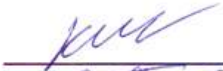

РОБОЧА ПРОГРАМА
навчальної дисципліни
«КОНСТИТУЦІЙНЕ ПРАВО»

рівень вищої освіти	перший (бакалаврський) рівень
спеціальність	051 Економіка
назва освітньої програми	«Економіка та бізнес-аналітика»
статус	Вільного вибору, цикл загальної підготовки

Краматорськ
ДДМА
2019 р.

Робоча програма навчальної дисципліни «Конституційне право» для підготовки фахівців за першим (бакалаврським) рівнем вищої освіти, спеціальність 051 Економіка, освітньо-професійна програма «Економіка та бізнес-аналітика»

Розробники:

_____ В. О. Кірієнко, канд. юридичних наук, доцент

_____ Є. С. Поляріна, асистент

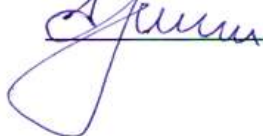
Розглянуто і затверджено на засіданні кафедри економіки підприємства,
протокол № 13 від 27.08.2019 р.

Завідувачка кафедри:

_____ Н. Ю. Рекова, д-р екон. наук, професор

Розглянуто і затверджено на засіданні Вченої ради факультету економіки та менеджменту протокол № 1-08/19 від 28.08.2019 р.

Голова Вченої ради факультету:

_____ Є.В. Мироненко, д-р техн. наук, професор

І ЗАГАЛЬНІ ПОЛОЖЕННЯ

1.1. Актуальність вивчення дисципліни у зв'язку із завданнями професійної діяльності та навчання.

Виступаючи в правовій системі профілюючою і фундаментальною галуззю, конституційне право впроваджується в систему інших галузей права, регулюючи в них основні відносини. Так само і наука конституційного права, на відміну від інших юридичних наук, які вивчають виключно однойменні галузі права, досліджує не тільки конституційно-правові норми та інститути, «усю сферу суспільних відносин, які підпадають під конституційно-правове регулювання». Виходячи з цих міркувань, недостатньо користуватися звичними узагальненнями — конституційне право, законодавство, наука, практика, навіть такими категоріями, як поняття конституційного ладу або конституціоналізм. У наведеній ситуації виникає необхідність пошуку інтегративного початку, інструментального та достатньо універсального для науково-освітнього прикладного виміру конституційного права. Дисципліна «Конституційне право України» органічно пов'язана з відповідними галузями права та законодавства, наукою конституційного права та конституційно-правовою практикою. Цей зв'язок обумовлено традиційною взаємодією правничої освіти та науки.

Мета дисципліни – забезпечити студентам здобуття знань, умінь та розуміння явищ, які формують вміння правильно оцінювати конкретні конституційно-правові явища, знання та вміння правильно застосовувати відповідне конституційне законодавство України в сфері публічного адміністрування та політичної діяльності.

1.2. Завдання дисципліни:

- здатність знань щодо регулювання конституційно-правових відносин;
- здатність використовувати основні уміння по застосуванню норм Конституції України і поточного законодавства в сфері публічного управління та політології;
- здатність забезпечити оволодіння системою знань про основні категорії конституційного права України;
- здатність знати принципи правового аналізу українського конституційного законодавства;
- здатність навчати користуватись понятійним апаратом дисципліни;
- здатність сприяти формуванню вмінь та навичок самостійно працювати з джерелами конституційного права України;
- здатність оволодіти застосуванням на практиці історико-правовим та порівняльно-правовим методам вивчення українського законодавства.

1.3. Передумови для вивчення дисципліни: складання фахового вступного випробування або вивчення дисциплін «Правознавство»

1.4. Мова викладання: українська

1.5. Обсяг навчальної дисципліни та його розподіл за видами навчальних занять:

- ПЛ-19-1: загальний обсяг становить 150 годин / 5,0 кредити, в т.ч.:
- денна форма навчання: лекції – 36 годин, практичні (семінарські) – 18 годин, самостійна робота студентів – 96 годин;
- ПУА-19-1 зт: загальний обсяг становить 105 годин / 3,5 кредити, в т.ч.:
- заочна форма навчання: лекції – 8 годин, практичні (семінарські) – 4 годин, самостійна робота студентів – 93 годин;

II ПРОГРАМНІ РЕЗУЛЬТАТИ НАВЧАННЯ

У результаті вивчення навчальної дисципліни студент повинен продемонструвати достатній рівень сформованості наступних програмних результатів навчання.

В узагальненому вигляді їх можна навести наступним чином:

у когнітивній сфері:

студент здатний виконувати професійні функції з урахуванням вимог соціальної відповідальності, трудової дисципліни, знати систему інститутів конституційного права, систему та характер конституційно-правових норм, джерела конституційного права, суб'єкти та об'єкти конституційно-правових відносин; знати основи конституційного ладу України; засади конституційно-правового статусу людини та громадянина в Україні, форми безпосередньої демократії. Конституційно-правові основи здійснення державної влади в Україні, систему адміністративно-територіального устрою в Україні;

студент здатний розуміти вимоги до діяльності за спеціальністю, зумовлені необхідністю забезпечення сталого розвитку України, її зміцнення як демократичної, соціальної, правової держави;

в афективній сфері:

студент здатний використовувати дані конституційного права при вирішенні професійних завдань, орієнтуватися в системі законодавства та правовій практиці, інтерпретувати законодавство, правильно застосовувати норми Конституції України, інших правових актів; застосовувати методологічні принципи та методи наукових досліджень при аналізі характеру системної взаємодії суб'єктів конституційного права; робити оцінку адекватності політико-правової бази щодо фактичних відносин в політичній системі та її реалізації на практиці;

студент здатний розуміти і реалізувати свої права і обов'язки як члена суспільства, усвідомлювати цінності вільного демократичного суспільства, верховенства права, прав і свобод людини і громадянина в Україні.

у психомоторній сфері:

студент здатний самостійно встановлювати теоретичні засади втілюваної моделі взаємовідносин в системі державне управління – місцеве самоврядування з огляду на існування «державницької» та «суспільної» теорії місцевого самоврядування;

студент здатний здійснювати аналіз конституційної практики, звичаїв, прецедентів, контролювати результати власних зусиль в навчальному процесі та коригувати (за допомогою викладача) ці зусилля для ліквідації пробілів у засвоєнні навчального матеріалу або формуванні навичок;

самостійно здійснювати пошук, систематизацію, викладення літературного матеріалу та нормативно-правових джерел, розробляти варіанти рішень щодо організації з урахуванням регулятивних вимог та звітувати про виконання індивідуальних розрахункових завдань.

Формулювання спеціальних результатів із їх розподілом за темами представлені нижче:

Тема	Зміст програмного результату навчання
1	<p><i>У когнітивній сфері:</i></p> <ul style="list-style-type: none"> • студент здатний розрізняти галузь права, юридичну науку та навчальну дисципліну конституційного права України; • студент здатний продемонструвати знання щодо напрямів, методів правового регулювання в конституційному праві, функції конституційного права, структуроутворюючу роль конституційного права в правовій системі України; <p><i>в афективній сфері:</i></p> <ul style="list-style-type: none"> • студент здатний брати участь у колективному обговоренні суперечливих випадків конституційного права та аргументувати власну думку українською мовою, в т.ч. в усних та письмових повідомленнях, усвідомлювати переваги та недоліки власної позиції та позицій інших учасників дискусії; <p><i>у психомоторній сфері:</i></p> <ul style="list-style-type: none"> • Вміти працювати як самостійно, так і в команді, проявляти лідерські якості та відповідальність у роботі, дотримуватися етичних принципів, поважати індивідуальне та культурне різноманіття.
2	<p><i>У когнітивній сфері:</i></p> <ul style="list-style-type: none"> • студент здатний продемонструвати знання поняття системи конституційного права та особливості норм конституційного права, їх структури та класифікацію; • студент здатний продемонструвати знання поняття, ознаки та види інститутів конституційного права, структурні елементи системи конституційного права; • студент здатний продемонструвати знання щодо принципів конституційного права; <p><i>в афективній сфері:</i></p> <ul style="list-style-type: none"> • Володіти та застосовувати знання державних законів для формування ділових паперів і спілкування у професійній діяльності.
3	<p><i>У когнітивній сфері:</i></p> <ul style="list-style-type: none"> • студент здатний продемонструвати розуміння сутності у яких значеннях використовується термін «джерело конституційного права»; • студент здатний встановити види джерел конституційного права України; • студент здатний продемонструвати знання щодо ієрархії джерел конституційного права України; <p><i>у психомоторній сфері:</i></p> <ul style="list-style-type: none"> • студент здатний спроектувати з характерні риси кожного з видів джерел конституційного права України
4	<p><i>У когнітивній сфері:</i></p> <ul style="list-style-type: none"> • студент здатний продемонструвати розуміння уявлення про еволюцію поняття «конституція»; • студент здатний продемонструвати розуміння поняття «в чому полягає сутність і зміст конституції»; • студент здатний продемонструвати знання та види, функції та юридичні властивості конституції • студент здатний аналізувати структуру конституції; <p><i>в афективній сфері:</i></p> <ul style="list-style-type: none"> • студент здатний розбиратися в різних способах прийняття конституції і порядку внесення в неї змін і доповнень; <p><i>у психомоторній сфері:</i></p> <ul style="list-style-type: none"> • студент здатний усвідомити основи правової охорони конституції і конституційного контролю; • студент може сформулювати загальне уявлення про зміст, структуру і юридичні властивості Конституції України
5	<p><i>У когнітивній сфері:</i></p>

Тема	Зміст програмного результату навчання
	<ul style="list-style-type: none"> • студент знає визначення та особливості конституційних правовідносин; • студент знає види конституційних правовідносин за різними критеріями; • студент знає структуру конституційних правовідносин; • студент підстави для динаміки конституційних правовідносин; <p><i>у психомоторній сфері:</i></p> <ul style="list-style-type: none"> • студент здатний виконувати професійні функції з урахуванням вимог соціальної відповідальності, трудової дисципліни, вміння планувати та управляти часом
6	<p><i>У когнітивній сфері:</i></p> <ul style="list-style-type: none"> • студент здатний пояснити загальні відомості про конфліктність у конституційних правовідносинах; • студент здатний описати визначення, структуру конституційного конфлікту та його співвіднесення із суміжними поняттями; • студент здатний продемонструвати пояснити причини і умови виникнення конституційних конфліктів; • студент здатний описати стадії розвитку та форми припинення конституційного конфлікту; <p><i>в афективній сфері:</i></p> <ul style="list-style-type: none"> • студент здатний розкрити сутності конфліктності у конституційно-правовій сфері, визначення конституційного конфлікту, його структури, його класифікації, детермінації та динаміки.;
7	<p><i>У когнітивній сфері:</i></p> <ul style="list-style-type: none"> • студент здатний продемонструвати розуміння поняття, особливості та функції конституційно-правової відповідальності; • студент здатний продемонструвати знання щодо підстави та санкції конституційно-правової відповідальності; • студент здатний продемонструвати розуміння призначення заходів позитивної конституційно-правової відповідальності, які покликані забезпечити належне функціонування публічної влади як з точки зору неухильного виконання суб'єктами конституційних правовідносин своїх функцій відповідно до статусу та компетенції, так і з погляду доцільності, ефективності їхніх рішень та відповідності діяльності інтересам суспільства в цілому; <p><i>у психомоторній сфері:</i></p> <ul style="list-style-type: none"> • студент здатний проектувати зміст та специфіку окремих елементів складу конституційного правопорушення.
8	<p><i>У когнітивній сфері:</i></p> <ul style="list-style-type: none"> • студент здатний пояснити поняття та зміст конституційного ладу України; • студент здатний пояснити особливості характеристик правової держави та громадянського суспільства як складові змісту конституційного ладу; • студент здатний пояснити особливості принципів та основ (засади) конституційного ладу; • студент здатний назвати перелік та оцінити гарантії конституційного ладу; <p><i>у психомоторній сфері:</i></p> <ul style="list-style-type: none"> • студент здатний розуміти і реалізувати свої права і обов'язки як члена суспільства, усвідомлювати цінності вільного демократичного суспільства, верховенства права, прав і свобод людини і громадянина в Україні.
9	<p><i>У когнітивній сфері:</i></p> <ul style="list-style-type: none"> • студент здатний пояснити поняття та сутність народовладдя; • студент здатний пояснити форми безпосередньої демократії; • студент здатний пояснити зміст представницької демократії та її форми; • студент здатний пояснити поняття референдуму та його види; • студент здатний пояснити поняття виборчого права та його принципи;

Тема	Зміст програмного результату навчання
	<ul style="list-style-type: none"> • студент здатний пояснити характеристики видів виборчих систем; <i>в афективній сфері:</i> • студент здатний розбиратися санкції за порушення виборчого законодавства <i>у психомоторній сфері:</i> • студент здатний проектувати порядок організації та проведення виборів і референдумів;

III ПРОГРАМА ДИСЦИПЛІНИ

3.1. Розподіл обсягу дисципліни за видами навчальних занять та темами

№ з/п	Назви змістових модулів і тем	Кількість годин (денна / заочна форма)				
		Усього	в т.ч.			
			Л	П (С)	Лаб	СРС
Змістовий модуль 1 Конституційно-правові відносини						
1.	Конституційне право — галузь права, юридична наука та навчальна дисциплін	12/10	4/2	2/		8/8
2.	Система конституційного права України	12/10	8/2	2/1		14/12
3.	Джерела конституційного права України	20/12	4/2	2/		14/12
4.	Основи теорії конституції. Конституція України — Основний Закон держави і суспільства	20/12	6/	2/		7/7
5.	Конституційно-правові відносини	20/12	4/	2/1		10/10
Змістовий модуль 2 Конституційні основи в Україні						
6.	Конституційні конфлікти	20/15	4/	2/		14/14
7.	Конституційно-правова відповідальність	20/10	2/2	2/1		14/14
8.	Конституційний лад України	15/12	2/	2/1		8/8
9.	Конституційні форми народовладдя в Україні	11/12	2/	2/		7/8
Усього годин		150/105	36/8	18/4		96/93

Л – лекції, П (С) – практичні (семінарські) заняття, Лаб – лабораторні заняття, СРС – самостійна робота студентів.

3.2. Тематика практичних занять

№ з/п	Тема заняття
1.	Сутність та поняття конституціоналізму
2.	Розуміння конституційного права України у трьох проявах — галузь права, юридична наука та навчальна дисципліна.
3.	Характеристика системи конституційного права України та її структурних елементів.
4.	Традиційні та нетрадиційні джерела конституційного права України к галузі права — нормативно-правові акти, нормативно-правові договори, конституційні звичаї, судові прецеденти.
5.	Джерело конституційного права — конституція. Поняття, види, сутність, зміст, функції та юридичні властивості, форма і структура, порядок прийняття і зміни, основи правової охорони і конституційного контролю.
6.	Висвітлення поняття, сутності та особливостей конституційних правовідносин, їх складу, підстав для виникнення, розвитку та припинення.
7.	Розкриття сутності конфліктності у конституційно-правовій сфері, визначення конституційного конфлікту, його структури, його класифікація, детермінація та динаміка.
8.	Особливості та функції конституційно-правової відповідальності. Характеризуються підстави та санкції конституційно-правової відповідальності.
9.	Конституційний лад України

3.3. Перелік індивідуальних завдань

№ з/п	Назва теми або тем, з яких виконується індивідуальне завдання	Назва і вид індивідуального завдання
1.	1. Конституційне право — галузь права, юридична наука та навчальна дисциплін 2. Система конституційного права України 3. Джерела конституційного права України	Охарактеризувати методи конституційно-правового регулювання. Класифікуйте основні інститути конституційного права України. Проаналізувати роль та місце актів органів виконавчої влади та Президента України у системі джерел конституційного права.
2.	4. Основи теорії конституції. Конституція України — Основний Закон держави і суспільства 5. Конституційно-правові відносини 6. Конституційні конфлікти	Розкрити сутність владних відносин у конституційному праві. Навести приклади матеріальних та нематеріальних об'єктів конституційних правовідносин. Розкрити юридичний та матеріальний зміст конституційних правовідносин. Надати характеристику юридичним фактам у конституційних правовідносинах.
3.	7. Конституційно-правова відповідальність 8. Конституційний лад України 9. Конституційні форми народовладдя в Україні	Охарактеризувати способи закінчення конституційних конфліктів. Описати склад конституційного правопорушення з визначенням особливостей окремих елементів. Охарактеризувати гарантії конституційного ладу України

IV КРИТЕРІЇ ОЦІНЮВАННЯ

4.1. Перелік обов'язкових контрольних точок для оцінювання знань студентів денної форми навчання

№	Назва і короткий зміст контрольного заходу	Max балів	Характеристика критеріїв досягнення результату навчання для отримання максимальної кількості балів
1.	Контроль поточної роботи на практичних заняттях	10	Студент здатний продемонструвати критичне осмислення лекційного та поза лекційного матеріалу, передусім, норм законодавства, брати кваліфіковану участь у дискусії з наведенням аргументації
2.	Індивідуальне завдання №1	20	Студент здатний побудувати схеми набуття реальної правосуб'єктності для фізичних осіб-підприємців та юридичних осіб, а також модифікувати елементарні схеми операцій з урахуванням вимог вітчизняного законодавства, враховано всі чинні вимоги, схема відповідає змісту операції та правосуб'єктності суб'єкта
3.	Модульна контрольна робота №1	10	Студент виконав тестові завдання, що відповідають програмним результатам навчання за темами змістового модуля №1
4.	Контроль поточної роботи на практичних заняттях	10	Студент здатний продемонструвати критичне осмислення лекційного та позалекційного матеріалу, передусім, норм законодавства, брати кваліфіковану участь у дискусії з наведенням аргументації
5.	Індивідуальне завдання №2	20	Студент здатний охарактеризувати способи закінчення конституційних конфліктів.
6.	Індивідуальне завдання №3	20	Студент здатний правильно описати склад конституційного правопорушення з визначенням особливостей окремих елементів. Охарактеризувати гарантії конституційного ладу України
7.	Модульна контрольна робота №2	10	Студент виконав тестові завдання та навіть аргументовані відповіді на ситуаційні завдання, що відповідають програмним результатам навчання за темами змістового модуля №2
Поточний контроль		100	-
Підсумковий контроль		100	Студент виконав тестові завдання та навіть аргументовані відповіді на ситуаційні завдання, що відповідають програмним результатам навчання з дисципліни
Всього		100	-

Перелік обов'язкових контрольних точок згідно тематичного плану лекцій для оцінювання знань студентів денної форми навчання:

№	Назва і короткий зміст контрольного заходу	Max балів	Характеристика критеріїв досягнення результатів навчання для отримання максимальної кількості балів
1	2	3	4
1	Конституційне право — галузь права, юридична наука та навчальна дисципліна	10	Розуміти сутність та поняття конституціоналізму
2	Система конституційного права України	10	Вміти розрізняти розуміння конституційного права України у трьох проявах — галузь права, юридична наука та навчальна дисципліна

1	2	3	4
3	Джерела конституційного права України	10	Знати характеристику системи конституційного права України та її структурних елементів
4	Основи теорії конституції. Конституція України — Основний Закон держави і суспільства	10	Знати традиційні та нетрадиційні джерела конституційного права України к галузі права — нормативно-правові акти, нормативно-правові договори, конституційні звичаї, судові прецеденти.
5	Конституційно-правові відносини	10	Володіти знаннями щодо поняття, види, сутність, зміст, функції та юридичні властивості, форма і структура, порядок прийняття і зміни, основи правової охорони і конституційного контролю.
6.	Конституційні конфлікти	10	Висвітлення поняття, сутності та особливостей конституційних правовідносин, їх складу, підстав для виникнення, розвитку та припинення.
7.	Конституційно-правова відповідальність	10	Розкриття сутності конфліктності у конституційно-правовій сфері, визначення конституційного конфлікту, його структури, його класифікація, детермінація та динаміка
8.	Конституційний лад України	10	Знати особливості та функції конституційно-правової відповідальності.
9	Конституційні форми народовладдя в Україні	10	Вміти характеризувати підстави та санкції конституційно-правової відповідальності.
Всього		100	-

4.2.1 Перелік обов'язкових контрольних точок для оцінювання знань студентів заочної форми навчання

№	Назва і короткий зміст контрольного заходу	Max балів	Характеристика критеріїв досягнення результатів навчання для отримання максимальної кількості балів
1	Тестова контрольна робота, яка виконується студентом в системі ЦДЗО Moodle	40	Студент виконав тестові завдання, що відповідають програмним результатам навчання з дисципліни
2	Письмовий залік	60	Студент виконав письмові завдання та навів аргументовані відповіді на ситуаційні завдання, що відповідають програмним результатам навчання з дисципліни
Всього		100	-

4.3 Критерії оцінювання сформованості програмних результатів навчання під час підсумкового контролю

Синтезований опис компетентностей	Типові недоліки, які зменшують рівень досягнення програмного результату навчання
Когнітивні: <ul style="list-style-type: none"> студент здатний продемонструвати знання і розуміння основних механізмів та процедур державного регулювання; студент здатний продемонструвати знання і розуміння конституційного права 	75-89% - студент припускається суттєвих помилок у описі змісту та класифікації напрямів,
	60-74% - студент некоректно формулює назви нормативно-правових актів або органів регулювання та робить суттєві помилки у змісті напрямів, механізмів,
	менше 60% - студент не може обґрунтувати свою позицію посиланням на конкретний нормативний акт або його елемент (в окремих випадках), не володіє методикою
Афективні: <ul style="list-style-type: none"> студент здатний критично осмислювати матеріал; аргументувати власну позицію оцінити аргументованість вимог та дискутувати у професійному середовищі; студент здатний співпрацювати із іншими студентами та викладачем; ініціювати і брати участь у дискусії, розділяти цінності колективної та наукової етики 	75-89% - студент припускається певних логічних помилок в аргументації власної позиції в дискусіях на заняттях та під час захисту індивідуальних завдань, відчуває певні складності у поясненні фахівцю окремих аспектів професійної проблематики
	60-74% - студент припускається істотних логічних помилок в аргументації власної позиції, слабо виявляє ініціативу до участі у дискусіях та індивідуальних консультаціях за наявності складності у виконанні індивідуальних завдань; відчуває істотні складності при поясненні фахівцю або нефахівцю окремих аспектів професійної проблематики
	менше 60% - студент не здатний продемонструвати володіння логікою та аргументацією у виступах, не виявляє ініціативи до участі у дискусії, до консультування з проблемних питань виконання індивідуальних завдань, не здатний пояснити нефахівцю суть відповідних проблем професійної діяльності; виявляє зневагу до етики навчального процесу або державно-управлінської діяльності
Психомоторні: <ul style="list-style-type: none"> студент здатний самостійно працювати, розробляти варіанти рішень звітувати про них. студент здатний слідувати методичним підходам до розрахунків студент здатний контролювати результати власних зусиль та коригувати ці зусилля 	75-89% - студент припускається певних помилок у стандартних методичних підходах та відчуває ускладнення при їх модифікації за зміни вихідних умов навчальної або прикладної ситуації
	60-74% - студент відчуває ускладнення при модифікації стандартних методичних підходів за зміни вихідних умов навчальної або прикладної ситуації
	менше 60% - студент нездатний самостійно здійснювати пошук та опрацювання нормативно-правової бази регулювання, виконувати індивідуальні завдання, проявляє ознаки академічної не добросовісності при підготовці індивідуальних завдань та виконанні контрольних робіт, не сформовані навички самооцінки результатів навчання і навичок міжособистісної комунікації з прийняття допомоги з виправлення ситуації

V ЗАСОБИ ОЦІНЮВАННЯ

№	Назва і короткий зміст контрольного заходу	Характеристика змісту засобів оцінювання
1.	Контроль поточної роботи на практичних заняттях	<ul style="list-style-type: none"> фронтальне опитування за термінологічним матеріалом та положеннями нормативно-правової бази; оцінювання аргументованості звіту про розбір ситуаційних завдань; оцінювання активності участі у дискусіях
2.	Індивідуальні завдання	<ul style="list-style-type: none"> письмовий звіт про виконання індивідуального завдання; оцінювання самостійності та якості виконання завдання в ході звіту-захисту та співбесіди
3.	Модульні контрольні роботи	<ul style="list-style-type: none"> стандартизовані тести; ситуаційні завдання
Підсумковий контроль		<ul style="list-style-type: none"> стандартизовані тести; розкрити понятійний апарат; ситуаційні завдання

VI РЕКОМЕНДОВАНІ ДЖЕРЕЛА ІНФОРМАЦІЇ

6.1. Основна література

1. Конституційне право України : підручник / Л. К. Байрачна, Ю. Г. Барабаш, Ф. В. Веніславський [та ін.] ; за ред. В. П. Колісника та Ю. Г. Барабаша. — Х. : Право, 2015. — 416 с.
2. Конституційно-правові засади становлення української державності / В. Я. Тацій, Ю. М. Тодика, О. Г. Данильян [та ін.] ; за ред. В. Я. Тація, Ю. М. Тодики. — Х. : Право. — 325 с.
3. Кравченко В. В. Конституційне право України : навч. посіб. / В. В. Кравченко. — 6-те вид., випр. та доп. — К. : Атіка, 2009. — 605 с.
4. Крусян А. Р. Сучасний український конституціоналізм / А. Р. Крусян. — К. : Юрінком. — 565 с.
5. Павшук К. О. Демократичні засади конституційного ладу України : автореф дис. на здобуття наук. ступеня канд. юрид. наук : спец. / К. О. Павшук, Національний юридичний університет імені Ярослава Мудрого. — Х.— 20с.
6. Погорілко В. Ф. Конституційне право України : підручник / В. Ф. Погорілко, В. Л. Федоренко.
7. Прієшкіна О. В. Конституційний лад України та його роль у становленні та розвитку місцевого самоврядування: автореф. дис. на здобуття наукового ступеня д-ра юрид. наук : спец. 12.00.02 / О. В. Прієшкіна, ОНУ ім. І. І. Мечникова. — 2009. — О., 2009. — 43 с.
8. Проблеми теорії конституційного права України / за заг. ред. Ю. С. Шемшученка. — К. : Парламент. вид-во, 2013. — 616 с.
9. Рабінович П. М. Права людини і громадянина / П. М. Рабінович, М. І. Хавронюк. — К. : Атіка, 2004. — 464 с.
10. Савчин М. В. Конституційний лад України та економічний конституціоналізм / М. В. Савчин // Часопис Київського університету права. — 2010. — № 4. — С. 96-100.
11. Барабаш Ю. Г. Державно-правові конфлікти в теорії та практиці конституційного права: монографія / Ю. Г. Барабаш. — Х.: Право, 2008. — 220 с.
12. Орзіх М. Ф. Конституція — Основний Закон держави і суспільства // Орзіх М. Ф. Вибрані праці. — Одеса: Юридична література, 2015. — 568 с.
13. Селіванов А. О. Теорія і практика застосування конституційного права України : монографія / А. О. Селіванов. — К. : Логос, 2016. — 174с.
14. Берченко Г. В. Громадянське суспільство в Україні: конституційні аспекти / Г. В. Берченко. — Х. : Юрайт, 2014. — 208 с.
15. Іщенко О. П. Конституційно-правові основи адміністративно-територіального устрою України : [монографія] / О. П. Іщенко. — К. : Юрінком Інтер, 2014. — 224 с.
16. Жаровська І. М. Теорія влади: навч. посібник / І. М. Жаровська ; ред. О. М. Нещеретна. — Харків: Право, 2016. — 239 с.

17. Зозуля О. І. Конституційно-правовий статус Адміністрації Президента України : монографія / О. І. Зозуля. – Х. : Харків юридичний, 2014. – 300 с.

18. Про відновлення довіри до судової влади в Україні : Закон України від 8 квітня 2014 р. // Відомості Верховної Ради України. – 2014. – № 23. – т Ст. 870.

19. Про забезпечення права на справедливий суд: Закон України від 12 лютого 2015 р. // Голос України. – 2015. – 26 лютого. – № 35.

20. Про прокуратуру: Закон України від 14 жовтня 2014 р. // Відомості Верховної Ради України. — 2014.

21. Про судоустрій і статус суддів: Закон України від 2 червня 2016 р. // Голос України. – 2016. — 16 липня.

22. Про Національне антикорупційне бюро України: Закон України від 14 жовтня 2014 р. // Відомості Верховної Ради України. – 2014. – № 47. – Ст. 2051.

23. Про національну поліцію: Закон України від 2 липня 2015 р. // Відомості Верховної Ради України. – 2015. – № 40-41. – Ст. 379.

24. Селіванов А. О. Теорія і практика застосування конституційного права України /А. О. Селіванов. – К.: Лотос, 2016. – 176 с.

6.2. Допоміжна література

25. Совгіря О. Предмет конституційного права України: аксіологічна складова на сучасному етапі / О. Совгіря. – Український часопис конституційного права. – 2016. – № 1. – С. 41-46.

26. Барабаш Ю. Конституційне право України на сучасному етапі (окремі проблеми викладання та право розуміння) /Ю. Барабаш. – Юридичний вісник. – 2015. – № 3. – С. 121-126.

27. Батан Ю. Д. Розмежування народовладдя та місцевого самоврядування: практичне значення / Ю. Д. Батан // Актуальні питання державотворення в Україні : матеріали Міжнародної науково-практичної конференції (м. Київ, 20 травня 2016) : у 3 т. Т. 1. – Київ : ВПЦ «Київський університет», 2016. — С. 14-15.

28. Батан Ю. Д. Щодо віднесення виборчого права до підгалузі конституційного права України / Ю. Д. Батан // Тенденції правового розвитку сучасної України : матеріали Всеукраїнської науково-практичної конференції (м. Одеса, 22 травня 2015 р.). – Херсон : Видавничий дім «Гельветика», 2015. - С. 135-137.

29. Про місцеві вибори : Закон України від 14 липня 2015 р. // Відомості Верховної Ради України. — 2015. — № 37-38. — Ст. 366.

30. Волкова Д. Є. Конституційне законодавство про громадські організації: стан та перспективи гармонізації з європейськими стандартами : дис. ... канд. юрид. наук : 12.00.02 / Дар'я Євгенівна Волкова. — Одеса, 2015. – 217 с.

31. Орзіх М. Ф. Конституційне положення людини в державі і суспільстві України /Орзіх М. Ф. Вибрані праці. – Одеса: Юридична література, 2015. — С. 286-287.

32. Наливайко Л. Співвідношення категорій «конституційний лад» та «державний лад» в умовах конституційної модернізації / Л. Наливайко // Право України : Юрид. журн. – 2014. — № 9. — С. 32-44.

33. Батанов О. Територія як інститут конституційного права // Часопис Київського університету права. — 2015. — № 2. — С. 49-53.

34. Духаніна Т. І. Державна влада в Україні в контексті глобальних трансформацій / Т. І. Духаніна // Вісник Національної академії державного управління при Президентові України* : Наук. журнал. – 2014. - № 2. – С. 56-63.

35. Скрипнюк В. Забезпечення ефективності функціонування системи демократичної влади: Україна і зарубіжний досвід // Право України* : Юрид. журн. - 2015. - № 5. - С. 72-80.

36. Шатіло В. Принципи діяльності державної влади і методи їх здійснення / В. Шатіло // Вісник Київського національного університету ім. Т. Шевченка: Юридичні науки. 1958. – 2014. - Вип. 1(99). – 134 с.

37. Словська І. Є. Верховна Рада України в системі вітчизняного парламентаризму: конституційно-правове дослідження: автореф. дис. д-ра юрид. наук : 12.00.02. / Є. Словська, Національний університет «Одеська юридична академія». – Одеса, 2014. – 47 с.

38. Шаповал В. М. Парламент як представницький орган / В. М. Шаповал // Право України. – 2015. – № 3. – С. 114-134.

39. Прилуцький С. Концептуальні підходи до реформування судової влади України / С. Прилуцький // Право України. – 2015. – № 11. – С. 106-112.

40. Святоцька В. Адвокатура України у світлі євроінтеграційних прагнень / В. Святоцька // Право України. – 2015. – № 10. – С. 105-112.

41. Скомороха Л. Окремі питання професійних якостей судді в Україні / Л. Скомороха // Право України. – 2015. – № 11. – С. 113-125.

42. Мішина Н. В. Конституційна регламентація місцевого самоврядування в Україні: сучасність та перспективи / Н. В. Мішина // Публічне право. – 2015. – № 3. – С. 67-72.

6.3. Web-ресурси

1. Законодавство України. Веб-портал Верховної Ради України. URL: <http://zakon.rada.gov.ua/laws/main/index>.

2. Офіційний сайт Міністерства економічного розвитку і торгівлі України. URL: www.me.gov.ua/

3. Офіційний сайт MDOffice. URL: <https://www.mdoffice.com.ua/ru/amain.html>.

4. Офіційний портал Державної фіскальної служби України. URL: <http://sfs.gov.ua/>

5. Афанасьєва М. В. Виборча інженерія в Україні : монографія [Електронний ресурс] / М. В. Афанасьєва ; МОН України, НУ «ОЮА». — Одеса: Юридична література, 2014. – 384 с. – Режим доступу: <http://dspace.onua.edu.ua/handle/11300/1521>

6. Батан Ю. Д. Повстання як нетрадиційна форма народного

волевиявлення в конституційному праві України: до постановки проблеми [Електронний ресурс] / Ю. Д. Батан / / Конституція як основа розвитку правової системи (VIII Тодиківські читання): збірник тез наукових доповідей і повідомлень Міжнародної наукової конференції молодих учених, аспірантів і студентів (м. Харків, 25-26 вересня 2015). - Харків: Права людини, 2015. - С. 101 - 103. — Режим доступу: https://drive.google.com/file/d/0B9IFDVe8b9Z_NHhDU1Y4eWJlX28

7. Про забезпечення прав і свобод внутрішньо переміщених осіб [Електронний ресурс] :Закон України від 20 жовтня 2014 р. — Режим доступу: zakon3rada.gov.ua.